

EUROPSKA KOMISIJA

OPĆA UPRAVA ZA KLIMATSKU POLITIKU I AKTIVNOSTI

Uprava A – Međunarodna i klimatska strategija

KLIMA.A.3 – Praćenje, izvješćivanje i verifikacija

Uputa

za konzervativnu procjenu emisija u skladu s člankom 70.

UPI uputa, verzija od 16. prosinca 2013.

Status ovog dokumenta:

Ovaj je dokument dio niza dokumenata koje sastavljaju službe Europske komisije kao potporu provedbi Uredbe Komisije (EU) br. 601/2012 od 21. lipnja 2012. o praćenju i izvješćivanju o emisijama stakleničkih plinova u skladu s Direktivom 2003/87/EC Europskog parlamenta i Vijeća¹.

Ova uputa predstavlja stajalište službi Komisije u trenutku objave. Uputa nije pravno obvezujuća.

Ovaj dokument uzima u obzir rasprave sa sastanaka neformalne Tehničke radne skupine za Uredbu o praćenju i izvješćivanju u okviru Radne skupine III (WGIII) Odbora za klimatske promjene (Climate Change Committee – CCC), kao i pisane primjedbe zaprimljene od dionika i stručnjaka iz država članica.

Sve upute i obrasci mogu se preuzeti s mrežne stranice Komisije na sljedećoj adresi:

http://ec.europa.eu/clima/policies/ets/monitoring/documentation_en.htm.

---

¹<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2012:181:0030:0104:EN:PDF>

SADRŽAJ

1	UVOD	3
1.1	O ovom dokumentu	3
1.2	Gdje pronaći dodatne informacije	3
2	UPI ZAHTJEVI	4
3	SLUČAJEVI KOJI ZAHTIJEVAJU KONZERVATIVNU PROCJENU	6
4	PAKET INSTRUMENTATA ZA DAVANJE KONZERVATIVNIH PROCJENA	7
4.1	Paket instrumenata utvrđen u dokumentu radne skupine	7
4.2	„Granica sigurnosti“	9
5	PREPORUČENI PRISTUP (KORAK PO KORAK).....	11

1 UVOD

1.1 O ovom dokumentu

Namjera je ovog dokumenta pružiti pomoć u donošenju konzervativnih procjena u skladu s člankom 70. Uredbe o praćenju i izvješćivanju (UPI). Djelokrug ovog dokumenta je osigurati uputu o načinu za identifikaciju i pristup slučajevima koji zahtijevaju konzervativne procjene. Dodatni tehnički detalji obuhvaćeni su u dokumentu o nedostajućim podacima i nesukladnostima koji osigurava Radna skupina za praćenje i izvješćivanje EU ETS foruma usklađenosti. Za razliku od članka 70. koji se odnosi na odluke nadležnog tijela (NT), ovaj dokument i opseg dokumenta Radne skupine nisu ograničeni na NT-e. Oboje daju potporu operaterima i verifikatorima za davanje konzervativnih procjena. Kako bi se olakšalo čitanje, neki dijelovi u ovom dokumentu preuzeti su iz dokumenta Radne skupine.

1.2 Gdje pronaći dodatne informacije

Sve upute i obrasci koje osigurava Komisija na temelju Uredbe o praćenju i izvješćivanju i Uredbe o akreditaciji i verifikaciji mogu se preuzeti s mrežne stranice Komisije na sljedećoj adresi:

http://ec.europa.eu/clima/policies/ets/monitoring/index_en.htm

Sljedeći dokumenti mogu dati korisne smjernice za davanje konzervativnih procjena:

- Dokument Radne skupine o nedostajućim podacima i nesukladnostima. To je glavni temelj ovog dokumenta. Smatra se da su njime obuhvaćeni svi tehnički detalji za davanje konzervativnih procjena.
- Uputa za praćenje i izvješćivanje br. 6: „Aktivnosti protoka podataka i sustav nadzora“. Ovaj dokument bavi se mogućnostima za opisivanje aktivnosti protoka podataka za praćenje u EU ETS sustavu, procjeni rizika kao dijelu sustava nadzora i primjerima aktivnosti nadzora.
- Ključna uputa (KGN) II.2 za AV Uredbu: „Analiza rizika“. Ovaj dokument bavi se aspektima procjene rizika iz perspektive verifikatora.
- A&V KGN II.3: „Analiza procesa“. Ovaj dokument bavi se s nekoliko provjera i ispitivanja koja provodi verifikator u svrhu prikupljanja dovoljnih dokaza za donošenje odgovarajućeg verifikacijskog mišljenja.
- A&V KGN II.5: „Terenski pregledi“. Ovaj dokument daje uputu verifikatorima za obavljanje terenskih pregleda. Posebno, kao osnovu za odlučivanje o potrebi terenskih pregleda NT može koristiti kriterije na temelju kojih verifikator procjenjuje može li se odustati od terenskog pregleda.

2 UPI ZAHTJEVI

[Kako bi se olakšalo čitanje ovog dokumenta, ovo poglavlje preuzeto je iz dokumenta Radne skupine o nedostajućim podacima i nesukladnostima]

U određenoj je mjeri neizbježna pojava nedostajućih podataka ili potrebe za korektivnim radnjama u odnosu na izmjerene podatke budući da nije moguće isključiti nastup događaja koji mogu utjecati na

sustav mjerenja ili kvalitetu podataka. UPI se već bavi takvim situacijama i zahtijeva da se ispravke ili zamjenski podaci procijene na konzervativan način kako bi se osiguralo da ne dođe do podcjenjivanja emisija. Odredbe se nalaze u sljedećim člancima i stavcima:

ČI. 23. UPI-ja: Privremene izmjene metodologije praćenja

Ako zbog tehničkih razloga za podatke o djelatnosti ili pojedini faktor izračuna toka goriva ili materijala privremeno nije moguće primijeniti razinu koju je prema planu praćenja odobrilo nadležno tijelo, dotični operator primjenjuje najvišu razinu koju je moguće postići, dok se ponovno ne uspostave uvjeti za primjenu razine koja je odobrena u planu praćenja.

ČI. 63. UPI-ja: Ispravi i korektivne radnje

Ako se utvrdi da bilo koji dio aktivnosti protoka podataka iz članka 57. ili nadzornih aktivnosti iz članka 58. ne funkcionira učinkovito ili funkcionira izvan granica koje su zadane u dokumentaciji postupaka za te aktivnosti protoka podataka i nadzorne aktivnosti, operator ili operator zrakoplova vrše odgovarajuće ispravke i ispravljaju odbijene podatke pri čemu izbjegavaju podcjenjivanje emisija.

ČI. 65. UPI-ja: Postupak s nedostajućim podacima

Ako nedostaju podaci potrebni za utvrđivanje emisija iz postrojenja, operator koristi primjerenu metodu procjene za utvrđivanje konzervativnih zamjenskih podataka za dotično vremensko razdoblje i parametar koji nedostaje. Ako operator nije u pisanom postupku utvrdio metodu procjene, utvrđuje takav pisani postupak i nadležnom tijelu dostavlja na odobrenje primjerenu izmjenu plana praćenja u skladu s člankom 15. UPI-ja.

ČI. 70 UPI-ja: Utvrđivanje emisija od strane nadležnog tijela

1. *Nadležno tijelo izvodi konzervativnu procjenu emisija iz postrojenja ili emisija operatora zrakoplova u bilo kojoj od sljedećih situacija:*

- a) *ako operator ili operator zrakoplova nisu dostavili verificirano izvješće o godišnjim emisijama do roka iz članka 67. stavka 1.;*
- b) *ako verificirano izvješće o godišnjim emisijama iz članka 67. stavka 1. nije u skladu s ovom Uredbom;*
- c) *ako izvješće o godišnjim emisijama operatora ili operatora zrakoplova nije verificirano u skladu s Uredbom (EU) br. 600/2012.*

2. *Ako je u izvješću o verifikaciji u skladu s Uredbom (EU) br. 600/2012 verifikator naveo da postoje neesencijalni pogrešno prikazani podaci koje operator ili operator zrakoplova nije ispravio prije izdavanja izjave o verifikaciji, nadležno tijelo procjenjuje te pogrešno prikazane podatke i prema potrebi izvodi konzervativnu procjenu emisija iz postrojenja ili emisija operatora zrakoplova. Nadležno tijelo obavještava operatora ili operatora zrakoplova da li i kako treba ispraviti izvješće o emisijama. Operator ili operator zrakoplova te informacije stavlja na raspolaganje verifikatoru.*

Prilikom podnošenja izvješća o emisijama na verifikaciju i naknadno nadležnom tijelu, primjenjuju se sljedeći zahtjevi u pogledu nedostajućih podataka.

Prilog X. UPI-ja, Minimalni sadržaj godišnjih izvješća, stavak 11.

Ako je došlo do nedostajućih podataka koji su nadomješteni zamjenskim podacima u skladu s člankom 65. stavkom 1.:

- a) *tok izvora ili izvor emisije na koji se odnose nedostajući podaci;*
- b) *razlozi nedostajanja podataka;*

- c) datum i vrijeme početka i kraja svake pojave nedostajućih podataka;
- d) emisije izračunate na temelju zamjenskih podataka;
- e) ako metoda procjene zamjenskih podataka još nije uključena u plan praćenja, detaljan opis metode procjene, uključujući dokaz da ta metodologija ne dovodi do podcjenjivanja emisija za odgovarajuće vremensko razdoblje;

Napominjemo da zahtjevi u Prilogu X. možda nemaju osobitu važnost za NT koji treba donijeti konzervativne procjene, ali ovdje se spominju zbog cjelovitog prikaza. Međutim, u obzir se može uzeti zahtjev u točki e), koji se odnosi na obvezu operatera da pripremi odgovarajući postupak za bilo koji budući slučaj nedostajućih podataka.

Izraz „konzervativno“ definiran je u članku 3. stavku 19.: „konzervativno znači skupina pretpostavki koje su definirane kako bi osigurale da ne dođe do podcjenjivanja godišnjih emisija [..].“ Budući da ova definicija ostavlja prostor za tumačenje, primjerenije je donositi procjene s visokim stupnjem sigurnosti da godišnje emisije nisu podcjenjene. U duhu UPI-ja ovo se može protumačiti kao nastojanje davanja procjena koje su jednake ili više od nepoznatog točnog iznosa godišnjih emisija u 95% slučajeva.

Tehnički aspekti načina za davanje konzervativnih procjena za različite situacije obuhvaćeni su dokumentom Radne skupine o nedostajućim podacima i konzervativnim procjenama *[upućivanje na dokument Radne skupine kada bude dovršen i objavljen]*.

U sljedećim poglavljima ovog dokumenta raspravlja se o pristupima i postupcima sa stajališta nadležnog tijela. Neki aspekti pristupanja takvom slučaju slični su s pristupom verifikatora koji mora potvrditi postrojenje ili operatera zrakoplova, odnosno koje vrste informacija ili podataka treba prikupiti i na koji način, kako riješiti sve povezane rizike itd. Zbog toga se ovdje upućuje na relevantne odjeljke i aspekte iz Uputa za AV Uredbu, u mjeri u kojoj je to moguće. Nadalje, u mnogim slučajevima konzervativne procjene će se davati samo za dio postrojenja umjesto za cijelo postrojenje, npr. nesukladnost će se najčešće odnositi samo na jedan tok izvora ili čak na samo jedan parametar kao što je računski faktor.

3 SLUČAJEVI KOJI ZAHTIJEVAJU KONZERVATIVNE PROCJENE

Na temelju zakonskog okvira koji je opisan u 2. poglavlju (i bez obzira na odgovornosti operatera i operatera zrakoplova), moguće je odrediti sljedeće slučajeve koji od NT-a zahtijevaju konzervativnu procjenu:

1. Nije podneseno verificirano godišnje izvješće
  - Dostupni podaci o praćenju (uobičajeni slučaj):
Najčešći razlog za nepodnošenje verificiranog godišnjeg izvješća je taj da je operater jednostavno zaboravio poslati izvješće na vrijeme ili verifikacija nije obavljena u roku. Budući da u tom slučaju nema nedostajućih podataka, NT može iskoristiti raspoložive podatke i ne treba donositi konzervativne procjene.
  - Dostupni podaci o praćenju (izvješće nije verificirano):
Drugi uobičajeni razlog je slučaj kada operateri imaju pravnih ili gospodarskih problema (npr. bankrot). Kada godišnje izvješće nije podneseno zbog takvog razloga ono, u načelu, neće biti verificirano. U takvim okolnostima operater postrojenja ili zrakoplova možda je poslovaao samo dio izvještajne godine, s vrlo niskom razinom poslovanja, ili uopće ne.
  - Nisu dostupni podaci o praćenju:
Ovakav slučaj može se desiti ako, na primjer, postrojenje ranije nije bilo uključeno u ETS, a trebalo je biti. Međutim, nepostojanje plana praćenja ne znači nužno da podaci nisu dostupni.

Još jedna situacija kada nema dostupnih podataka je viša sila, iako se to dešava rijetko.

2. Godišnje izvješće nije verificirano

- Utvrđeno je da neki elementi metodologije praćenja nisu sukladni s UPI-jem i/ili najnovijim odobrenim planom praćenja:
npr. operater primjenjuje pristup bilance mase za određeni proces što UPI ne dozvoljava;
- Verifikator je utvrdio značajne greške, koje operater ili operater zrakoplova nije ispravio:
npr. glavni mjerač plina nije bio primjereno kalibriran i održavan
- Verifikator je utvrdio da operater nije osigurao dostatne podatke (članak 28. točka (a) AV Uredbe) za dobivanje dovoljnih dokaza koji bi omogućili izdavanje verifikacijskog mišljenja s razumnom sigurnošću da izvješće ne sadrži značajne greške (članak 27. stavak 1. točka (c) AV Uredbe)

3. Neispravljene značajne greške u verifikacijskom izvješću

- NT mora procijeniti te greške i donijeti konzervativne procjene, ako je potrebno

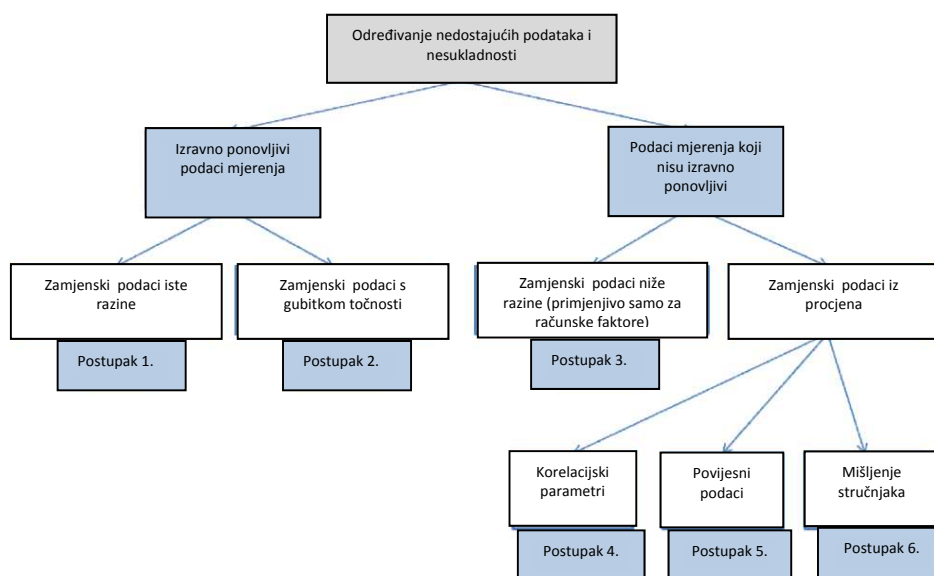
4. Podneseno verificirano godišnje izvješće nije sukladno s UPI-jem

- Takav slučaj može nastupiti ako, na primjer, NT tijekom kontrole godišnjeg izvješća i verifikacijskih izvješća utvrdi da nedostaju podaci za proračun emisija ili toka izvora.

4 Paket instrumenata za davanje konzervativnih procjena

4.1 Paket instrumenata utvrđen u dokumentu Radne skupine

Radna skupina u svom dokumentu o nedostajućim podacima i nesukladnostima osigurava paket instrumenata za davanje konzervativnih procjena, prema potrebi. Ovaj paket instrumenata sastoji se od hijerarhije različitih postupaka za primjereno ispunjavanje nedostajućih podataka. Hijerarhija postupaka, u mjeri u kojoj je to moguće, u skladu je s hijerarhijom razina u UPI-ju. Kao rezultat, pristup dokumenta Radne skupine u skladu je sa zahtjevom članka 23. da u slučaju privremene promjene metodologije praćenja operater „*primjenjuje najvišu razinu koju je moguće postići*“. Kada se različiti postupci ne odnose na različite razine, cilj je hijerarhije korištenje „najboljih raspoloživih podataka“.

Slika 1. Prikaz paketa instrumenata koji se temelji na postupcima iz poglavlja 5. dokumenta Radne skupine o nedostajućim podacima i nesukladnostima

---

Postupak 1.

Podaci se mogu ponoviti na istoj razini

$$D_r = S$$

Postupak 2.

Podaci se mogu ponoviti samo uz gubitak kvalitete

Slučaj 2-1: Zamjenski podaci s gubitkom točnosti kvantificirani za podatke o aktivnosti

$$D_r = S + S * (U_s - U_t)$$

Slučaj 2-2: Zamjenski podaci s gubitkom točnosti kvantificirani za računске faktore

$$D_r = S + S * (U_s - U_p)$$

Slučaj 2-3: Zamjenski podaci s gubitkom točnosti nije moguće kvantificirati

$$D_r = S + S * x\%$$

D_r = podaci koji se koriste za izvještavanje o emisijama*S* = zamjenski podaci niže kvalitete*U_s* = kvantificirana neizvjesnost sekundarnog sustava uključujući korektivne mjere*U_t* = neizvjesnost odobrene razine*U_p* = kvantificirana neizvjesnost nenarušenog primarnog sustava*x%* = od strane operatera pojedinačno dokazana granica sigurnosti

---

Postupak 3.

Nije moguće ponoviti, zamjenjuje se pristupom niže razine

Slučaj 3-1a: Zamjenski podaci zadani propisom ili u literaturi

$$D_r = S + U_L \text{ or } D_r = S_U$$

Slučaj 3-1b: Zamjenski podaci zadani u propisu/literaturi, ali nedostaju informacije o neizvjesnosti

$$D_r = S + S * x\%$$

D_r = podaci koji se koriste za izvještavanje o emisijama*S* = zadana vrijednost iz propisa/smjernica/literature*U_L* = neizvjesnost kako je naznačeno u istom izvoru podataka*S_U* = zadana vrijednost iz propisa/smjernica/literature u slučaju da je neizvjesnost već uključena*x%* = od strane operatera pojedinačno dokazana granica sigurnosti

---

Postupak 4.

Nije moguće ponoviti, zamjena procenom koja se temelji na koreliranim parametrima

Slučaj 4-1: Zamjenski podaci za određeno postrojenje na temelju korelacijskih parametara

$$D_r = S + 2 * \sigma$$

Slučaj 4-2: Zamjenski podaci za određeno postrojenje na temelju dokazane korelacije bez evidencije

$$D_r = S + x\% * S$$

D_r = podaci koji se koriste za izvještavanje o emisijama*S* = zamjenski podaci dobiveni korelacijskim parametrom/funkcijom*σ* = standardno odstupanje od istodobnog povijesnog praćenja*x%* = od strane operatera pojedinačno dokazana granica sigurnosti

---

Postupak 5.

Nije moguće ponoviti, zamjena procjenom koja se temelji na povijesnim evidencijama

Slučaj 5-1a: Zamjenski podaci dobiveni iz statističkog ponašanja

$$D_r = S + 2 * \sigma$$

Slučaj 5-1b: Zamjenski podaci za određeno postrojenje na temelju povijesne evidencije s ograničenim skupom podataka (važeće samo za računске faktore)

$$D_r = S$$

(S = najveća vrijednost skupa povijesnih podataka; manje od 20 evidencija)

Slučaj 5-2: Zamjenski podaci u slučaju kada nije moguće razumno odrediti standardno odstupanje

$$D_r = S + x\% * S$$

D_r = podaci koji se koriste za izvještavanje o emisijama

S = zamjenski podaci dobiveni iz statističkog ponašanja povijesnih evidencija

σ = standardno odstupanje od povijesnih evidencija

x% = od strane operatera pojedinačno dokazana granica sigurnosti

---

Postupak 6.

Nije moguće ponoviti, zamjena procjenom na temelju kombinacije metoda uključujući mišljenje stručnjaka

U slučaju da ni jedan gore predstavljeni postupak nije primjenjiv, procjene se daju koristeći kombinaciju metoda, uključujući mišljenje stručnjaka. Postupak 6. Treba koristiti u slučaju različitih i/ili nepredvidivih podataka, na primjer spaljivanje, ili kada nedostaje rezultat analize za seriju i nema reprezentativnih povijesnih podataka ili postojećih vrijednosti iz literature ili propisa. Ove nedostajuće treba ocijeniti ovisno o slučaju, a granicu sigurnosti treba odrediti za svaki pojedini slučaj. Mišljenje stručnjaka treba dati opravdanje zbog čega se ne mogu očekivati više emisije od dobivenog rezultata.

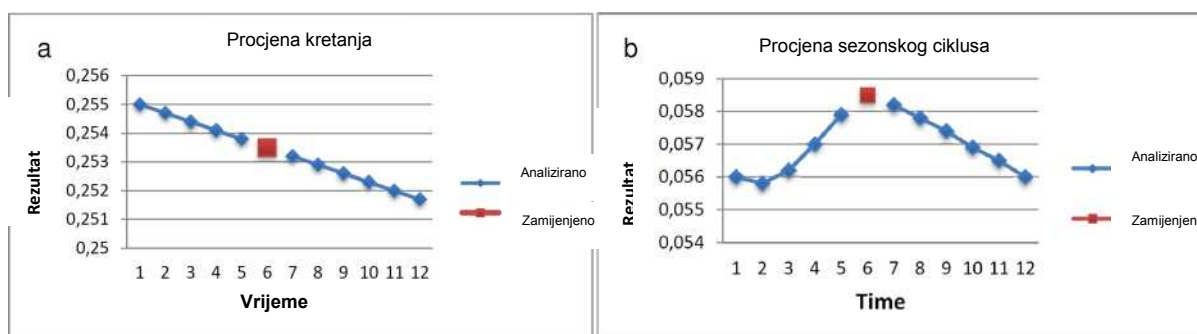

4.2 „Granica sigurnosti”

U slučaju kada nisu primjenjivi ili nisu dostupni podaci o neizvjesnosti ili standardnom odstupanju, mora se koristiti granica sigurnosti koja se temelji na pokaznim vrijednostima. Sa stajališta nadležnog tijela najjednostavniji pristup bio bi korištenje unaprijed definiranih zadanih granica sigurnosti (npr. 5%) kada operater nije bio u mogućnosti dokazati primjerenije vrijednosti. Međutim, takve zadane granice sigurnosti nisu dostupne u zakonodavstvu, niti se jedna zadana granica sigurnosti može smatrati konzervativnom u svim slučajevima.

Iz premjera na slici 2. može se vidjeti da zadana granica sigurnosti od, recimo, 2% može biti prevelika u slučaju (a), ali može biti skoro ispravna ili čak nedovoljno konzervativna u slučaju (b).

Slika 2. Ogladni nedostajući podaci za (a) procjenu kretanja i (b) procjenu sezonskog ciklusa (izvor: dokument Radne skupine o nedostajućim podacima i nesukladnostima)

Ogladni pristup (preporučeno):

Jedan primjeren način za dogovor između svih uključenih strana je usuglašavanje o najnižoj razumnoj vrijednosti i/ili najvišoj razumnoj minimalnoj vrijednosti. To je često lakše postići nego izravno raspravljati o vrijednosti postotka. Na primjer, u slučaju (b) iz slike 2. nadležno tijelo slaže se s operaterom (a vjerojatno također s verifikatorom) da očekivana vrijednost nedostajućih podataka iznosi 0,0585 i smatra se izuzetno malo vjerojatnim da je viša od 0,0595. Izraz „izuzetno malo vjerojatno“ može se protumačiti kao da odgovara intervalu pouzdanosti od 99%. To znači da postoji 99% šanse da je „točna“ vrijednost u rasponu od $0,0585 \pm 0,001$. Da bi se ovaj raspon pretvorio u 95%-tni interval pouzdanosti, 0,001 treba podijeliti sa 2,58 (99%) i pomnožiti sa 1,96 (95%)². Kao rezultat, konzervativna procjena od $0,0585 + 0,001 * 1,96 / 2,58 = 0,05926$ može se koristiti kao zamjenski podatak uzimajući u obzir odgovarajuću granicu sigurnosti.

5 PREPORUČENI PRISTUP (KORAK PO KORAK)

Sljedeći pristup korak po korak preporuča se nadležnom tijelu za davanje konzervativnih procjena. Međutim, mogu se koristiti i drugi pristupi ako se smatra da su primjereniji:

1. **Odrediti veličinu nedostajućih podataka** (odnosno ograničiti opseg za davanje konzervativnih procjena samo na zahvaćene tokove izvora/izvora emisija).

Polazište nadležnog tijela za ovu identifikaciju treba biti najnoviji odobreni plan praćenja i aktivnosti protoka podataka. Na temelju informacija koje osigura operater u godišnjem izvješću ili verifikator u verifikacijskom izvješću trebalo bi biti moguće utvrditi koji je dio protoka podataka zahvaćen.

U slučajevima kada ne postoji plan praćenja (npr. ako postrojenje već nije uključeno u ETS sustav a trebalo bi biti) cijeli protok podatka ujedno predstavlja nedostajuće podatke. Uputa (KGN) II.3 za AV Uredbu o analizi procesa (uključujući odjeljak 4.2 o nedostajućim podacima)

² U mnogim slučajevima, također i dokumentu Radne skupine, koristi se vrijednost 2 umjesto 1,96.

ovdje također može osigurati korisne informacije.

2. Zahtjev za informacijama od operatera (zrakoplova)

Ovisno o ishodu točke 1., potrebno je zatražiti dodatne informacije od operatera, recimo očitavanja mjerenja sa zamjenskih mjerača u slučaju kvara glavnog mjerača; informacije o dostupnosti zadržanih uzoraka (vjerojatno također cijeli plan uzrokovanja), kada nedostaje jedna analitička vrijednost za jedan računski faktor.

3. Procjena rizika nadležnog tijela

Kako bi se na ekonomičan način zatvorile praznine zbog nedostajućih podataka, provođenje procjene rizika može biti korisno. Vlastita procjena rizika operatera priložena uz najnoviji odobreni plan praćenja poslužit će kao temelj za ovu procjenu. Nadalje, procjena rizika koja naglasak stavlja na nedostajuće podatke možda je već dostupna iz procjene rizika koju je proveo verifikator. Ako to nije slučaj, korisne informacije sadrže UPI Uputa br. 6 o aktivnostima protoka podataka i sustavu nadzora kao i Uputa KGN II.2 za AV Uredbu o analizi rizika.

4. Odluka o terenskom pregledu

Katkada se podaci mogu dobiti i provjeriti isključivo na terenu. Zbog toga nadležno tijelo može razmotriti potrebu da obavi terenske preglede. Osnova za odluku o tome jesu li potrebni terenski pregledi ovisit će o kvaliteti i cjelovitosti podataka iz točke 2. koje osigura operater kao i o ishodu procjene rizika iz točke 3. s ciljem pronalaženja razumne razine sigurnosti davanjem planiranih konzervativnih procjena.

Uputa (KGN) II.5 za AV Uredbu o terenskim pregledima daje korisne informacije. Uputa za verifikatore o okolnostima pod kojima se može odustati od terenskog pregleda može biti odgovarajuće polazište u ovom slučaju.

5. Odabir odgovarajuće metode za popunjavanje nedostajućih podataka i granice sigurnosti

Vidi dokument Radne skupine o nedostajućim podacima i konzervativnim procjenama (također vidi poglavlje 4.)